

РЕШЕНИЕ

№ 1337

гр. Варна, 15.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: Красимир Т. В.
Мирела Огн. Кацарска

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разгледа докладваното от Красимир Т. В. Въззивно гражданско дело № 20233100501951 по описа за 2023 година

Производството е по реда на Глава XX-та ГПК.

Образувано е по две въззивни жалби, както следва:

1. На Областна администрация – Варна, чрез ю.к.В. против Решение № 2672 от 18.07.2023 година, постановено по гр.дело № 2361/2023 година, по описа на ВРС, **в частта**, с която съдът е уважил претенцията на В. М. Ц. и е осъдил Областна администрация да му заплати сумата от 780 /седемстотин и осемдесет/ лева, представляваща частичен иск за стойността на дължимата безплатна храна в общ претендиран размер от 1 896 лева, за отработени 950 дни за периода 27.02.2020 година до 01.09.2022 година, на основание чл.285 вр.чл.140, ал.3 КТ, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска - 27.02.2023 година до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 120/сто и двадесет/ лева, като частичен иск от 654.11 лева, представляваща обезщетение за забава в плащането на главницата за периода от 01.03.2020г. до датата на подаване на исковата молба 26.02.2023г., на основание чл.86 ЗЗД.

В жалбата се въззивника сочи, че съдът е тълкувал неправилно закона и че на това основание решението следва да бъде отменено. Сочи се, че нормалния режим на хранене не е бил препятстван и / или затруднен от трудовите задължения на ищцовата страна. Излага се още, че не е налице задължение у Работодателя да осигури безплатна храна, както и че работата на ищеца няма специфичен характер, изискващ предоставянето на храна. Сочи се още, че ищеца е получил и сумата от 600 лева в края на 2022 година. По

същество искането е атакуваната част от съдебния акт да бъде отменена, а претенцията – отхвърлена.

По делото е постъпил отговор от страна на В. Ц., чрез адв.П., с които се излага, че жалбата е неоснователна и че решението е правилно постановено.

2.Втората жалба е насрещна, по реда на чл.263 ал.2 от ГПК е подадена от В. М. Ц., чрез адв.П. против Решение № 2672 от 18.07.2023 година, постановено по гр.дело № 2361/2023 година, по описа на ВРС, **в частта**, с която ВРС е отхвърлил претенцията за разликата над 780 лева до претендирания размер от 806 лева, за периода от 30.09.2022 година до 31.12.2022 година.

В тази жалба се излага, че решението на съда не почива на нарочни доказателства, което прави акта необоснован.Излага се още, че липсват данни изплатените 600 лева да са част от сумата, дължима за храна.По същество се иска решението да бъде отменено, а претенцията – уважена.

Против тази жалба е постъпил отговор от страна на Областна администрация, с които те я оспорват и молят решението да бъде потвърдено.

В съдебно заседание пред ВОС, въззивната страна – Областна администрация е редовно призована, представлява се от ю.к.В., които поддържа въззивната жалба.

Въззивника В. М. Ц., редовно призован, не се явява, представлява се от адв.П./ВАК/, които оспорва въззивната жалба, поддържа насрещната и моли за произнасяне в тази насока.

За да се произнесе по спора и като съобрази застъпените от страните становища, ВОС намери за установено следното:

Не е спорно между страните, че със Заповед №РД-20-7704-3/28.05.2020г. е прекратено трудовото правоотношение с въззиваемия В. М. Ц. за длъжността „Изпълните[1]оперативен дежурен на ОСС.“

Също не е спорно, че по силата на Трудов договор №126 от 29.05.2020 година В. М. Ц. е назначен на длъжност „Изпълнител-оперативен дежурен“ в ОСС в Областна администрация Варна с работно време по график на смени.

Със Заповед №РД-14-7706-29/24.01.2014г. на Областния управител на област Варна е наредено работното време на всички служители, назначени на длъжността „Изпълнител оперативен дежурен на ОСС“ при сумарно изчисление на работното време с период на отчитане 6 месеца.

Със Заповед №РД-21-7711-5/14.06.2021г. на Областния управител на област Варна е въведена работа по график на служителите, заемащи длъжността „Изпълнител оперативен дежурен на ОСС“, да се определя за срок от 4 месеца на сумирано изчисляване на работното време.По делото са налични и Длъжностна характеристика, и Инструкция за задълженията на оперативния дежурен на областен съвет по сигурността по ежедневие, утвърдена от Областния управител на Област Варна. Налични са още Правилник за вътрешния трудов ред в Областна администрация Варна, Графици за дежурствата на ищеца за процесния период, както и Договор от 28.11.2022 година, сключен между Областна администрация Варна и

„Содекс Пасс България“ ЕООД, с който е възложено издаването на ваучери за храна. Съгласно приложените списъци ищецът е получил ваучери за храна за **месец октомври, ноември и декември 2022 година**, в размер на 200 лева на месец, или общо 600 лева.

Съгласно заключението на вещото лице по проведената по делото ССЧЕ за периода 01.06.2016г. до 31.12.2022г. В. М. Ц. е положил 9 949 броя дванадесет часови работни смени – дежурства, подробно описани в Приложение 1 към заключението. Сумата, която се следва за компенсиране на безплатна храна за този период е 1898 лева /по два лева на работна смяна. Законната лихва за периода от първо число на следващия месец до 26.02.2023г. върху начислените суми за компенсиране на безплатна храна с парично обезщетение е 681.23 лева.

При тези данни виждането на съда е следното:

По жалбата на Областна Администрация - Варна:

В тази жалба се сочи, че съдът е тълкувал неправилно закона и че на това основание решението следва да бъде отменено. Сочи се още, че нормалния режим на хранене не е бил пречатван и/или затруднен от трудовите задължения на ищцовата страна. Излага се още, че не е налице задължение у Работодателя да осигури безплатна храна, както и че работата на ищеца няма специфичен характер, изискващ предоставянето на храна. Сочи се още, че ищеца е получил и сумата от 600 лева в края на 2022 година.

Това виждане не се споделя от настоящата съдебна инстанция, още повече, че според нея, то не почива на правилното тълкуване на закона.

По въпроса по приложението на чл.285 от КТ съдът намира, че обезщетение за безплатна предпазна храна се дължи от работодателя само за период, в който работникът е полагал труд. По силата на тази норма, безплатна храна се осигурява на работници, заети в производства, свързани с вредни за здравето последици, за да се неутрализира вредното въздействие на работната среда. Предназначението и е обвързано със здравословните и безопасни условия на труд, поради което тя се дължи само в случаите, изрично предвидени в [чл. 285, ал. 1 КТ](#). Получаването на безплатната храна е в зависимост от пребиваването на работника в работна среда, т. е. при изпълнение на трудовите му задължения с оглед неутрализиране вредното въздействие на работната среда, а при неизпълнение на задължението за предоставянето и на работниците, за работодателя е предвидена административна санкция. Съобразно константната практика право на безплатна храна и добавки към нея имат **две категории лица**: В предприятия със **специфичен характер** и в предприятия със **специфична организация на труда**. Те са алтернативни, а не кумулативни, като във втория случай /Предприятия със специфична организация на труда/, организацията на труда е свързана с работното време /сумарно изчисляване, непрекъсваем режим на работа и други/ и /или отдалеченост на работното място без възможност за ползване на заведение за обществено хранене. Закона изрично сочи, че се касае за безплатно предоставяне, т.е. необходимите средства не се включват в работната заплата и не облагат с данък. От материалите по делото става ясно,

че въззиваемия Ц. отговоря на тези условия, следователно, както решаващия съд, така и въззивната съдебна инстанция намират, че претенцията му се явява основателна, така, както жалбата на Областна администрация – необоснована.

Отделно от горното е редно да се посочи, че по отношение на безплатната храна, респективно ваучерите за храна, предоставени на основание Наредба №11/ 21.12.2005 г. е приложима разпоредбата на чл.2, ал. 2, т.2 от Наредба №11/2005 година за работа и /или специфична организация на труда, като се осигурява безплатна храна и /или добавки към нея на работниците и служителите, които работят на 12-часов работен ден при сумирано изчисляване на работното време. Обосновано от ВРС е възприето наличието на алтернативност на изискването на Наредбата относно специфичния характер на труда и специфичната организация на труда, наличието на всяка от които по отделно е достатъчно да обоснове предоставянето на безплатна храна по реда на чл. 285 КТ. В процесния случай е изпълнено изискването за специфична организация на труда. Работата при специфичен характер на труда по чл. 2, ал. 1 от Наредба №11/2005г. /обвързана с въздействието на фактори на работната среда/ се различава от работата при специфична организация на труда по чл. 2, ал. 2 от Наредбата, за която определящи са продължителността на работното време, непрекъсваемия процес на работа и работа в отдалечени обекти без възможност за ползване на заведения за хранене. Съюзът „и“ в чл. 285, ал. 1 от КТ не означава, че само при кумулативното наличие на специфичен характер на труда и специфична организация на същия е налице предвиденото задължение за работодателя.

По жалбата на В. М. Ц.:

Втората жалба е насрещна, по реда на чл.263 ал.2 от ГПК е подадена от В. М. Ц., чрез адв.П. против Решение № 2672 от 18.07.2023 година, постановено по гр.дело № 2361/2023 година, по описа на ВРС, **в частта**, с която ВРС е отхвърлил претенцията за разликата над 780 лева до претендирания размер от 806 лева, за периода от 30.09.2022 година до 31.12.2022 година.

В тази жалба се излага, че решението на съда не почива на нарочни доказателства, което прави акта необоснован.Излага се още, че липсват данни изплатените 600 лева да са част от сумата, дължима за храна.По същество се иска решението да бъде отменено, а претенцията – уважена.

Жалбата не почива на наличните по делото доказателства, което я прави необоснована.На първо място по делото е налице Съдебно счетоводно заключение, което недвусмислено сочи, че сумата от 600 лева е била изплатена на въззиваемия Ц. - именно ваучер за безплатна храна.В тази връзка, освен от това заключение, извода се налага и от другите писмени доказателства – вж.л.187 – л.195.От тях става ясно, че за месеците октомври, ноември и декември 2022 година Ц. е получил сумата от 600 /шестотин/ лева, като изрично е било посочено – и това е видно от представените Списъци, че се касае за ваучер за храна.Т.е. твърдението, че Областна администрация не е

доказала наличието на подобно плащане или, че не е ясно по каква причина Ц. е получил тези суми, е необосновано. Следователно решението на ВРС и по този пункт се явява правилно, така, както правилно той е съобразил и уважил стореното възражение за изтекла давност в полза на Областна администрация – Варна.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 2672 от 18.07.2023 година, постановено по гр.дело № 2361/2023 година, по описа на ВРС, **в частта**, с която ВРС е осъдил Областна администрация – Варна да заплати в полза на В. М. Ц., ЕГН ***** сумата от 780 /седемстотин и осемдесет/ лева, представляваща частичен иск за стойността на дължимата безплатна храна в общ претендиран размер от 1 896 лева, за отработени 950 дни за периода 27.02.2020 година до 01.09.2022 година, на основание чл.285 вр.чл.140, ал.3 КТ, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска - 27.02.2023 година до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 120/сто и двадесет/ лева, като частичен иск от 654.11 лева, представляваща обезщетение за забава в плащането на главницата за периода от 01.03.2020г. до датата на подаване на исковата молба 26.02.2023г., на основание чл.86 ЗЗД, както и **в частта**, с която е била отхвърлена исковата претенция на В. М. Ц., ЕГН ***** против Областна администрация – Варна за разликата над присъдения размер от 780 лева до частично заявената претенция от 806 лева, и за периода 01.06.2016г. до 26.02.2020г. и 30.09.2022г. – 31.12.2022г. и иска за обезщетение за забава за периода 01.07.2016г. до 28.02.2020г.

ОСЪЖДА Областна администрация Варна, ЕИК 000093360 да заплати в полза на адв.П. П. П., вписан в състава на Адвокатска колегия Варна с личен № 16001600990 с адрес *** сумата от 400 /четиристотин /лева, представляваща дължимо адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ, на основание чл.38,ал.2 ЗАдв.

ОСЪЖДА В. М. Ц., ЕГН ***** с адрес *** да заплати в полза на Областна администрация Варна, ЕИК 000093360 с адрес гр.Варна, ул.“Преслав“ №26 сумата от 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, на основание чл.78,ал.3 ГПК.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____